

N:o 53.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående dödande af intekningar i Norbergs jernväg; gifven Stockholms slott den 29 mars 1893.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva, att de intekningar, som i Norbergs jernvägs nya aktiebolags jernväg meddelats till säkerhet för två bolaget beviljade statslån enligt två särskilda, af bolaget den 21 maj 1855 utfärdade förbindelser, hvardera å 150,000 kronor, må dödas, så vidt de besvära det å en i statsrådsprotokollet omförmäld, af kommissionslandtmätaren Carl Robert Zettergren år 1878 upprättad karta med åtecknad beskrifning utmärkta område om 16 quadratref 75 quadratstänger eller 2 tunnland 31,7 kappland, med vilkor att bolaget dessförinnan å det af förenämnda lån, hvarå annuiteten utgår med tre procent, till Riksgäldskontoret utom den stadgade amorteringen afbetaalt ett belopp af femtusen kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevägen.

OSCAR.

V. L. Groll.

86 o.M.

Utdrag af protokollet öfver civilärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 29 mars 1893.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern *Boström*,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve *Lewenhaupt*,
 Statsråden: friherre *von Essen*, friherre *Åkerblad*, friherre *Gilljam*, friherre *Östergren*, friherre *Groll*, friherre *Wikblad*, friherre *Rappe*, friherre *Christerson*.

12:o.

Departementschefen statsrådet *Groll* anförde härefter:

Sedan Norbergs jernvägs nya aktiebolag på grund af Eders Kongl. Maj:ts den 1 april 1874 dertill meddelade tillstånd omlagt och till 4,83 fots spårvidd förändrat bolagets jernväg från Kärrgrufvan inom Norbergs odal-grufvefält till Engelsbergs bruk vid sjön Åmänningen samt härigenom

Engelsbergs gamla jernvägsstation blifvit för bolaget obehöflig, försälde bolaget enligt köpebref den 16 mars 1881 för en köpeskilling af 5,000 kronor till ingenjören O. G. Timm ifrågavarande i Vester Våla socken belägna jordområde om 2 tunnland $31\frac{7}{10}$ kappland eller 16 quadratref 75 quadratstänger med derå befintliga byggnader. Då Timm härefter å lagtima höstetinget med Gamla Norbergs bergslags härad år 1890 anhöll om lagfart å området, fann häradsrätten genom beslut den 10 december sistnämnda år, att, enär bolagets styrelse icke visat, att styrelsen erhållit Eders Kongl. Maj:ts tillstånd till ifrågavarande försäljning, kunde den sökta lagfarten för det dåvarande icke meddelas, utan förklarades ansökningen, jemlikt 10 § i nådiga förordningen den 16 juni 1875 angående lagfart å fång till fast egendom, hvilande i afbidan å ofvan omförmälda hinder undanrödjande.

Med anledning häraf har nu bolagets styrelse uti en till Eders Kongl. Maj:t ingifven skrift, med bifogande af en utaf kommissionslandtmätaren Carl Robert Zettergren år 1878 upprättad karta öfver området med åtecknad beskrifning, anhållit, att Eders Kongl. Maj:t täcktes hos Riksdagen göra framställning i berörda hänseende på det vilkor, att, om Eders Kongl. Maj:t så skulle pröfva nödigt, det för den ifrågasatta jordafsöndringen betingade pris, 5,000 kronor, användes till ökande utöfver fastställd plan af amorteringen å det jernvägen mot första intekning graverande statslån, samt att, derest berörda framställning vunne Riksdagens bifall, Eders Kongl. Maj:t måtte medgifva att, så snart styrelsen visat sig hafva fullgjort föreskrifna vilkor, den för det omnämnda statslånet beviljade intekning måtte få dödas i hvad den besvärade det försälda jordområdet.

Uti häröfver afgifvet underdåligt utlåtande af den 20 nästlidne februari har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen anfört, att då ifrågavarande jordområde, som å ett det underdåliga utlåtanget bilagd karteutdrag blifvit i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen med grön färg betecknad, enligt styrelsens åsigt icke vidare vore erforderligt för Norbergs jernväg med dess nuvarande sträckning, styrelsen för sin del ej funne hinder möta för samma jordområdes afskiljande från jernvägen under de vilkor och bestämmelser, som Eders Kongl. Maj:t kunde pröfva derför lämpliga, ävensom att styrelsen icke heller i öfrigt hade något att erinra emot den underdåliga ansökningen.

Fullmäktige i riksgäldskontoret, som jemväl lemnats tillfälle att i ärendet afgifva yttrande, hafva uti underdåligt utlåtande den 9 innevarande månad dels meddelat, att Norbergs jernvägs nya aktiebolag häftade i skuld till riksgäldskontoret för två särskilda, i bolagets jernväg med främsta be-

talningsrätt inteknade statslån, hvarå bolaget den 21 maj 1855 utfärdat två förbindelser, hvardera å 150,000 kronor, af hvilka återstode, å den ena, hvars annuitet belöpte sig till fem procent å ursprungliga kapitalet, hvaraf 4 procent beräknades såsom ränta, ett belopp af 45,453 kronor 1 öre och å den andra, hvarå annuiteten utgjorde tre procent med beräkning af två procent ränta, ett belopp af 71,459 kronor 96 öre, dels och såsom sin åsigt uttalat, att ur synpunkten af riksgäldskontorets säkerhet för de till bolaget utbetalda lån hinder icke syntes möta för medgifvande, att de i bolagets jernväg beviljade intekningar för nämnda lån finge dödas, så vidt de afsåge ifrågakomna jordområde om 16 quadratref 75 quadratstänger, kalladt Engelsbergs gamla jernvägsstation, ävensom, derest af Eders Kongl. Maj:t gjord framställning i berörda syfte skulle vinna Riksdagens bifall, att berörda jordområde finge från jernvägen afsöndras; dock att såsom vilkor för dödande i omförmälda hänseende af intekningarna för statslånen borde föreskrifvas, att bolaget skulle med ett belopp, motsvarande köpeskillingen för samma område, eller 5,000 kronor, hafva utom redan stadgad amortering verkstält afbetalning å den till riksgäldskontoret utfärdade skuld förbindelse, hvarå annuiteten utgjorde tre procent af ursprungliga beloppet.

På grund af hvad sålunda i ärendet förekommit och med erinran att ifrågavarande jernväg, enligt den till Eders Kongl. Maj:t ingifna berättelse angående verkstäld granskning af Norbergs jernvägs nya aktiebolags förvaltning och räkenskaper för år 1891, uti bolagets räkenskaper upptagits till ett värde af 1,390,000 kronor, anser jag mig kunna förorda, att de till säkerhet för statslånen meddelade intekningar i jernvägen må dödas, så vidt de besvära ifrågavarande område, och samma område, derest detsamma frigöres jemväl från andra intekningar, som äro gällande i jernvägen, må derifrån afsöndras; och jag tillstyrker alltså att Eders Kongl. Maj:t mätte, med anledning af ifrågavarande ansökning, föreslå Riksdagen medgifva, att de intekningar, som i Norbergs jernvägs nya aktiebolags jernväg meddelats till säkerhet för två bolaget beviljade statslån enligt två särskilda af bolaget den 21 maj 1855 utfärdade förbindelser, hvardera å 150,000 kronor, må dödas, så vidt de besvära det å omförmälda, af kommissionslandtmätaren Zettergren år 1878 upprättade karta med åtecknad beskrifning utmärkta område om 16 quadratref 75 quadratstänger eller 2 tunnland 31,7 kappland, med vilkor att bolaget dessförinnan å det af förenämnda lån, hvarå annuiteten utgår med tre procent, till riksgäldskontoret utom den stadgade amorteringen afbetalat ett belopp af fem tusen kronor; och torde Eders Kongl. Maj:t, derest Riksdagen bifaller förevarande framställning,

vilja framdeles företaga frågan om afsöndring från jernvägen af ifrågavarande jordområde till slutlig pröfning.

Uti hvad departementschefen sålunda yttrat och tillstyrkt instämde statsrådets öfriga ledamöter;

och behagade Hans Maj:t Konungen bifalla hvad statsrådet sålunda tillstyrkt samt förordna, att nådig proposition i ämnet af den lydelse, bilagan till detta protokoll utvisar, skulle till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo

Pehr Thyselius.